

## บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดอีสาน เขมร หรือกวยเป็นภาษาแม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน เขมร กวย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ และเพื่อเปรียบเทียบการใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน เขมร กวย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ โดยศึกษาการใช้กลไกการเชื่อมโยงความ 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนาม 2) การใช้คำเชื่อม และ 3) การละหน่วยนาม

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ งานเขียนเรียงความในภาษาไทยทั้งหมด 180 เรื่อง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร กลุ่มชาติพันธุ์กวย จำนวน 45 คน จาก ร.ร.บุญขจรศิริวิทย์ ร.ร.โนนปทุมวิทยาคม ร.ร.ไพโรจน์วิทยาคม อ.ไพโรจน์ จ.ศรีสะเกษ และกลุ่มชาติพันธุ์ไทย จำนวน 15 คน จาก ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

ผลการศึกษาพบว่า การอ้างถึงด้วยสรรพนามของนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน กวย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ มี 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม 3) การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามและการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามพบว่า ภาษาแม่มีผลต่อการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามและการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามพบว่า ภาษาแม่มีผลต่อการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พบว่าภาษาแม่ไม่มีอิทธิพลต่อการอ้างถึงด้วยลักษณะดังกล่าว

จากการศึกษาการใช้คำเชื่อมของนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน กวย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 13 ประเภท ได้แก่ 1) คำเชื่อมแสดงการคล้ายตามกัน 2) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง 3) คำเชื่อมแสดงผล 4) คำเชื่อมแสดงเหตุ 5) คำเชื่อมแสดงลำดับเหตุการณ์ 6) คำเชื่อมแสดงเวลา 7) คำเชื่อมแสดงการขยายความ 8) คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ 9) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข 10) คำเชื่อมแสดงวิธีการ 11) คำเชื่อมแสดงการเลือก 12) คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง และ 13) คำเชื่อมแสดงการสรุปความ และพบทั้งหมดในนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน กวย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ ส่วนนักเรียนที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่พบ 12 ประเภทเท่านั้น ไม่พบคำเชื่อมแสดงการ

สรุปความ จากการศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำเชื่อม พบว่าภาษาแม่มีอิทธิพลต่อการใช้คำเชื่อมในภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาการละหน่วยนามของนักเรียนที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการละนามหลักในหน่วยนามของนักเรียนที่พูดภาษาเขมร อีสาน กูย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ 5 ประเภท ได้แก่ 1) การละนามหลักในหน่วยนามที่มีส่วนขยายเป็นคำคุณศัพท์ 2) การละนามหลักในหน่วยนามที่มีส่วนขยายเป็นคำแสดงจำนวน 3) การละนามหลักในหน่วยนามที่มีส่วนขยายเป็นคำนามหรือนามวลี 4) การละนามหลักในหน่วยนามที่มีส่วนขยายเป็นคำชี้เฉพาะ และ 5) การละนามหลักในหน่วยนามที่มีส่วนขยายอนุพากย์ จากการศึกษาเปรียบเทียบการละนามหลักในหน่วยนามของนักเรียนที่พูดภาษาเขมร อีสาน กูย หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่พบว่า ภาษาแม่ไม่มีอิทธิพลต่อการละนามหลักในหน่วยนามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

## Abstract

The purpose of this thesis is to study *cohesive devices* in the Thai language used by Thai students who speak I-saan, Khmer or Kui as their mother tongue, and to compare these cohesive devices. *Three cohesive devices* were studied: *personal reference*, *conjunction*, and *nominal ellipsis*. The data selected for this study consists of 180 writing pieces of 60 Mathayom 1 students who are ethnic I-saan, Khmer, Kui or Thai.

The results of the study on *personal reference* revealed three types of *personal reference*: *personal pronouns*, *pronominally used nouns* and *zero pronouns*. Comparing the frequencies of *personal pronouns* and *pronominally used nouns* among the speakers, the results show that there are statistically significant differences. On the other hand, comparing the frequency of *zero pronouns* among the speakers, the results show that there is no statistically significant difference.

The results of the study on *conjunction* revealed 13 types of *conjunction*: 1) *additive conjunction*, 2) *contrastive conjunction*, 3) *result conjunction*, 4) *causal conjunction*, 5) *situational conjunction*, 6) *temporal conjunction*, 7) *reformulate conjunction*, 8) *purposive conjunction*, 9) *conditional conjunction*, 10) *methodical conjunction*, 11) *alternative conjunction*, 12) *exemplification conjunction*, and 13) *inferential conjunction*. The results of comparing the frequency of these conjunctions show statistically significant differences.

The results of the study of *nominal ellipsis* revealed five types of *nominal ellipsis*: *ellipsis of head nouns with adjectives*, *ellipsis of head nouns with numerative modifiers*, *ellipsis of head nouns with noun or noun phrase modifiers*, *ellipsis of head nouns with determiner modifiers*, and *ellipsis of head nouns with clausals*. The results of comparing the frequencies of the nominal ellipsis show that there are no statistically significant differences.